PROJEKT
Załącznik do Uchwały nr
Rady Gminy w Łęczycy
z dnia

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2019

Łęczyca, 2018r.

I. Wprowadzenie

Nadużywanie alkoholu jest poważnym problemem społecznym, który generuje szereg szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych. Należą do nich m.in.: pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, rozluźnienie lub rozpad więzi rodzinnych i międzyludzkich, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie, a także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Waga problemu wymaga podejmowania działań zmierzających do zredukowania szkód nadużywania alkoholu.

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale także całe społeczeństwo. Alkohol jako produkt jest legalnym towarem rynkowym, ale ponieważ powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który poprzez stosowne regulacje prawne stara się ograniczać rozmiary tych szkód oraz przeciwdziałać ich powstawaniu. W przypadku alkoholu potrzeba prawnego uregulowania, czyli interwencji „zewnętrznej" za pomocą prawa wynika również z braku możliwości rozwiązania tych problemów za pośrednictwem innych środków.[1] Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami" (wydanie z 2009 roku) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialny jest za ponad 60 rodzajów chorób i urazów. Rozmiary problemów związanych z alkoholem to również wysokie koszty społeczne i ekonomiczne, jakie ponoszą budżety państw. Koszty te szacowane są przez Światową Organizację Zdrowia na poziomie 1,3 % PKB, tj. w przypadku Polski ok. 17,5 mld. zł.

Według szacunków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) większość osób pijących alkohol spożywa go w sposób, który

[1] Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Praktyczne wskazówki dla samorządów" K. Łukowska, K. Okulicz-Kozaryn s. 10

nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i dla osób z ich otoczenia. Jednak kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w tej grupie znajduje się ok. 900 tyś. osób uzależnionych oraz ponad 2,5 mln osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie. Warto podkreślić fakt, że grupa osób najwięcej pijących, stanowiąca 9% osób konsumujących alkohol, spożywa aż 43% całego wypijanego alkoholu.

Szkody powodowane przez alkoholizm, jak i ryzykowne oraz szkodliwe spożywanie alkoholu występują w wielu wymiarach:

- jednostkowym - oddziałują negatywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne osób pijących;
- społecznym - negatywne oddziaływanie na zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin, przemoc w rodzinie, destabilizacja funkcjonowania całej rodziny, przyczyna cierpienia dorosłych i dzieci, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, ubóstwo, bezrobocie;
- ekonomicznym – koszty: leczenia osób uzależnionych jak i współuzależnionych, systemu pomocy społecznej, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, przedwczesnej umieralności, spadek wydajności pracy.

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) (wydanie z 2009r.) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych (lub nadużywających alkoholu). Poza wyniszczeniem zdrowotnym i psychicznym, które dotyka osoby uzależnione, ma również wymiar społeczny, obejmując swoim zasięgiem członków rodzin i osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj.: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przemoc w rodzinie, przestępczość, wypadki drogowe, ubóstwo i bezrobocie. Dlatego działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony samorządu lokalnego. Zgodnie z

wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) liczba punktów sprzedaży alkoholu nie powinna przekraczać wskaźnika - 1 punkt na 1 000 do 1 500.

Zgodnie z art. 4^1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 2137.), prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o uchwalane corocznie gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi więc odpowiedź na zapis wyżej cytowanej ustawy, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu.

Program stanowi integralną część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w Programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych.

Program obejmuje działania zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz odpowiadające realnym potrzebom występującym w Gminie Łęczyca. Przy opracowaniu Programu uwzględniono także środki finansowe Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

II. Diagnoza problemów alkoholowych w Gminie Łęczyca

Analiza lokalnych zagrożeń w Gminie Łęczyca pozwala stwierdzić, że alkoholizm został wymieniony na wysokiej pozycji wśród najbardziej dotkliwych problemów środowiska lokalnego. Analiza wyników danych wśród dorosłych mieszkańców gminy dotyczących spożywania alkoholu wskazuje, że problemy alkoholowe stanowią dotkliwy problem środowiska lokalnego. Odrębnym problemem w gminie jest przemoc domowa. W strukturze interwencji policyjnych w „awanturach domowych" wiele z nich dotyczy przemocy w rodzinie, a policja w trakcie tych działań identyfikuje dużą liczbę ofiar tej przemocy, którymi najczęściej są kobiety. Symptomatyczny jest

również fakt, iż sprawcy przemocy domowej (zazwyczaj mężczyźni) najczęściej znajdują się pod wpływem alkoholu.

Badania przeprowadzone na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wykazały istnienie zależności pomiędzy stanem nietrzeźwości sprawcy a stosowaniem przez niego przemocy, wskazując nadużywanie alkoholu i uzależnienie jako czynniki ryzyka wystąpienia przemocy w rodzinie. Ankietowane w ww. badaniu dorosłe osoby doznające przemocy w rodzinie stwierdziły, że najczęstszą okolicznością towarzyszącą przemocy jest alkohol (37% ofiar przemocy fizycznej, 28% ofiar przemocy psychicznej, 19,3% ofiar przemocy ekonomicznej i 37,5% przemocy seksualnej).

Powyższe dane jednoznacznie pokazują skalę problemu, wskazują obszary działania i zadania, które winny być uwzględnione w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę, rozwiązywanie problemów alkoholowych i integrację społeczną osób uzależnionych od alkoholu ważne jest rozpoznanie skali zjawiska na terenie Gminy Łęczyca.

Alkohol jest wprawdzie produktem legalnym, jednak nie może być traktowany jak inne towary rynkowe i nie podlega regułom wolnego rynku. Zgodnie z art. 12 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi rada gminy ustala w drodze uchwały, dla terenu gminy liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Limitem objęte są punkty sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu do 18% (z wyjątkiem piwa), czyli zezwolenia typu B i zawierających powyżej 18% alkoholu, czyli zezwolenia typu C.

Rada gminy ustala także w drodze uchwały zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Podkreślić należy, iż ograniczenie dostępności alkoholu stanowi element kształtowania polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

W obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w gminie należy zwrócić uwagę na środowisko szkolne. Coraz częściej po alkohol sięgają osoby młode, niepełnoletnie. Nastolatkowie czerpią wzory picia alkoholu od dorosłych, którzy poza rówieśnikami mają główny wpływ na kształtowanie się ich

postaw, przekonań i zachowań. Od ludzi dorosłych (rodziców, opiekunów, wychowawców, członków rodziny) zależy zatem, jakich wyborów w kwestii alkoholu będą dokonywać młodzi ludzie.

A. Wojtyła, I. Bojar, P. Biliński w publikacji pt. „ Problem spożywania alkoholu wśród młodzieży w Polsce" (MEDYCYNA OGÓLNA, 2010, 16 (XLV), 4) podają, iż organizmy dzieci i młodzieży różnią się od organizmu dorosłego człowieka. Młody organizm nadal rośnie, rozwija się, dlatego picie alkoholu przed okresem dojrzewania i w czasie dojrzewania może zablokować normalny wzrost, rozwój psychiczny i fizyczny, utrudnić uczenie się, zaburzyć zdrowe kontakty z rówieśnikami i dorosłymi. A. Wojtyła, I. Bojar, P. Biliński na podstawie badań własnych (próbka badawcza wyniosła 9360 osób) wysunęli następujące wnioski:

1. Alkohol wywołuje znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym i fizycznym organizmu młodego człowieka.

2. Wyróżnia się trzy, najczęściej spotykane grupy powodów spożywania alkoholu: "ucieczkowe" w celu zapomnienia o kłopotach, zredukowania napięcia, poprawy nastroju i odprężenia się; "społeczne" np. dla towarzystwa, z uprzejmości, z jakiejś okazji oraz "w poszukiwaniu przyjemności".

3. Młody organizm jest bardziej podatny na uzależnienia.

4. Gimnazjaliści w Polsce przyznają się w 23% do picia alkoholu. 2% rodziców deklaruje, że ich dziecko pije alkohol.

5. Istnieje potrzeba edukacji dzieci i młodzieży w Polsce na temat negatywnych skutków picia alkoholu.

Z Raportu opracowanego przez J. Sierosławskiego z Instytutu Psychiatrii i Neurologii z Warszawy na zlecenie m.in. Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem jakiekolwiek napoje alkoholowe piło około 72% 15-latków i blisko 93% 17-18-latków.

Niezbędna jest kontynuacja działań profilaktycznych ukierunkowanych na dzieci i młodzież gminnych szkół. Również problem przemocy rówieśniczej w szkole wymaga podjęcia działań profilaktycznych. Należy więc kontynuować projekty skupiające się na profilaktyce problemów alkoholowych i przemocy, ukierunkowane na dzieci i młodzież w gminie, choć należałoby również szerzej włączyć w ich realizację rodziców uczniów. Koniecznością jest kształtowanie kompetencji młodych

ludzi w zakresie właściwych postaw wobec alkoholu, papierosów i narkotyków, a także kompetencji psychologicznych i osobowościowych. Pomimo tego, iż gmina podejmuje szereg działań profilaktycznych w środowisku szkolnym, wydaje się, że należy poszerzyć ich ofertę, ukierunkowując ją przede wszystkim na alkohol oraz palenie papierosów i kierując do młodszych klas młodzieży szkolnej. Niezbędnym działaniem jest egzekwowanie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, oraz wszystkich przepisów normujących właściwe postawy i pożądane zachowania społeczne.

Tabela nr 1 Liczba placówek handlowych (sklepy) posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży ustalony przez Radę Gminy

Rok	Liczba placówek handlowych (sklepy) posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych			Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży ustalony przez Radę Gminy		
	Typ zezwolenia			Typ zezwolenia		
	A	B	C	A	B	C
2016	24	22	21	-	46	46
2017	18	14	16	-	46	46
I półrocze 2018	18	14	16	-	35	35

Dane: Urząd Gminy w Łęczycy

Tabela nr 2 Liczba punktów gastronomicznych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży ustalony przez Radę Gminy

Rok	Liczba punktów gastronomicznych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych			Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży ustalony przez Radę Gminy		
	Typ zezwolenia			Typ zezwolenia		
	A	B	C	A	B	C
2016	4	3	3	-	10	10
2017	5	3	3	-	10	10
I półrocze 2018	5	3	3	-	10	10

Dane: Urząd Gminy w Łęczycy

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli nr 1 i 2 stopień wykorzystania ustalonych przez Radę Gminy w Łęczycy limitów punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w 2016r. wynosił 46,74%, w 2017r. wyniósł 32,61%, w pierwszym półroczu 2018r. wyniósł 42,86%, natomiast stopień wykorzystania limitów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży zarówno w 2016r., w 2017r., jak i w pierwszym półroczu 2018r. wynosił 30%.

Zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi systematycznie prowadzona jest kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Kontrolę przeprowadzają upoważnieni przez Wójta Gminy członkowie GKRPA w Łęczycy. Zakres kontroli obejmuje przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W analizowanym okresie, tj. w latach 2016 - 2018 skontrolowano łącznie 22 placówki, w tym 10 placówek w 2016r., 7 placówek w 2017r. i 5 placówek w I półroczu 2018r. Podczas kontroli w 2017r. stwierdzono w dwóch punktach po jednym uchybieniu, a mianowicie brak uwidocznionej informacji o szkodliwości spożywania alkoholu (art. 13 ust.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi) i wywieszki z numerem i datą ważności zezwolenia (Uchwała nr XXXIV/165/2001 Rady Gminy

w Łęczycy z dnia 31 sierpnia 2001r.). W roku 2016 i I półroczu 2018r. uchybień nie stwierdzono.

Tabela nr 3 Działania podejmowane przez GKRPA w Łęczycy

	2016r.	2017r	I półrocze 2018r.
Liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywacyjne w związku z nadużywaniem alkoholu	28	25	28
Liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy	19	24	15
Liczba osób, które dobrowolnie zobowiązały się do zgłoszenia do PLU celem zdiagnozowania i podjęcia leczenia	13	17	12
Liczba osób, w stosunku do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu	13	9	5
Liczba osób wobec, których GKRPA wystąpiła z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	10	9	7
Liczba Niebieskich Kart wypełnionych przez GKRPA	0	1	-
Ilość grup roboczych, w których uczestniczył członek GKRPA	14	15	7

Dane GKRPA w Łęczycy

Z powyższej tabeli wynika, iż w 2017r. w porównaniu z rokiem 2016 i I półroczem 2018r. nieznacznie zmniejszyła się liczba osób, z którymi członkowie GKRPA w Łęczycy przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywacyjne. Analizując powyższe lata zauważamy, że w 2017r. zwiększyła się liczba osób, które dobrowolnie zobowiązały się do zgłoszenia do PLU celem zdiagnozowania i podjęcia leczenia (o 4 osoby). Na tym samym poziomie pozostaje liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła z wnioskiem do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

Gmina Łęczyca prowadzi Punkt Konsultacyjny, który działa przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łęczycy. Punkt Konsultacyjny adresowany jest do osób

uzależnionych, współuzależnionych, zagrożonych uzależnieniami oraz uczestników aktów przemocy w rodzinie. Dyżury w Punkcie prowadzi terapeuta ds. uzależnień.

Tabela nr 4 Dyżury w Punkcie Konsultacyjnym

Rok	Liczba :		
	dyżurów w Punkcie Konsultacyjnym	osób, które zgłosiły się do Punktu	udzielonych porad przez terapeutę ds. uzależnień
2016	12	3	12
2017	12	10	25
I półrocze 2018	6	5	12

Dane: GOPS w Łęczycy

Alkoholizm zgodnie z art. 7 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018r., poz. 1508 ze zm.) jest jednym z powodów uzasadniających udzielenie świadczeń z pomocy społecznej. Jak wynika z danych przedstawionych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy 6 rodzin skorzystało z pomocy Ośrodka z powodu alkoholizmu w roku 2016, w roku 2017 – 4 rodziny, natomiast w pierwszym półroczu 2018r. 3 rodziny.

W Tabeli nr 5 zamieszczono dane na temat zjawiska przemocy w rodzinie występującego łącznie z problemem alkoholowym. Jak wynika z poniższej tabeli 76,5% osób w 2016 roku, i 66,7% w roku 2017, 88,9% co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie nadużywa alkoholu

Tabela nr 5 Liczba założonych Niebieskich Kart

Rok	Liczba założonych Niebieskich Kart:	
	ogółem	osoba podejrzana o stosowanie przemocy w rodzinie nadużywa alkoholu
2016	17	13
2017	21	14
I półrocze 2018	9	8

Dane: Zespół Interdyscyplinarny Gminy Łęczyca

Kolejnym ważnym do omówienia zagadnieniem obrazującym problem alkoholowy jest nietrzeźwość w miejscach publicznych, przestępczość i wykroczenia w związku z alkoholem. Komenda Powiatowa Policji w Łęczycy nie dysponuje danymi statystycznymi w powyższym zakresie tylko dla Gminy Łęczyca. Tabela nr 6 zawiera dane z całego powiatu łęczyckiego, w którym zamieszkuje ok. 51.000 osób, z czego w wiejskiej Gminie Łęczyca – 8.532 osób (ok. 16,70 % ogółu mieszkańców powiatu łęczyckiego).

Tabela nr 6 Nietrzeźwość w miejscach publicznych, przestępstwa i wykroczenia w związku z alkoholem w Powiecie Łęczyckim

	2016r.	2017r.	I półrocze 2018r.
Liczba dorosłych podejrzanych o popełnienie przestępstw w związku z alkoholem	64	99	43
Wnioski skierowane przez Policję do Sądu Rejonowego, w tym w związku z:			
- wykroczeniem przeciwko bezpieczeństwu na drogach w związku z alkoholem	36	22	Brak danych
- wykroczeniami przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu w związku z alkoholem	7	7	Brak danych
Liczba klientów odwieziona do Policyjnej Izby Zatrzymań	12	7	8
Nieletni sprawcy czynów karalnych	16	11	Brak danych
Nieletni podejrzani o popełnienie przestępstw pod wpływem alkoholu	2	28	2
Nieletni nietrzeźwi, w tym:			
- odwiezieni do domu	Bd.	Brak danych	Brak danych

- odwiezieni do Izby wytrzeźwień - odwiezieni na oddział detoksykacji - zatrzymani w pomieszczeniach policyjnych	Nie dot. Bd. 0		

Dane: KPP w Łęczycy

III. Cel Programu i jego realizacja

Przedstawione ustalenia dotyczące problemów alkoholowych w Gminie Łęczyca stanowią oparcie dla określenia celu i działań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019.

Celem Programu jest zmniejszenie rozmiarów problemów związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu w Gminie Łęczyca.

Zakładamy, iż osiągnięcie założonego celu będzie możliwe poprzez realizację niżej przedstawionych działań, które dostosowane są do potrzeb lokalnych i są zgodne z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Przy formułowaniu działań uwzględniono dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją Programu w latach ubiegłych.

Tabela nr 7 Działania w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi dostosowane do lokalnych potrzeb Gminy Łęczyca

L. p.	Działania	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny za realizację
1	Szkolenia członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i osób działających na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi i wychowania w trzeźwości, przeciwdziałania przemocy w rodzinie	• szkoleniem w miarę potrzeby należy objąć: — członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, - pracowników GOPS, służby zdrowia, placówek oświatowych, - inne osoby zaangażowane w oddziaływania propagujące trzeźwy styl życia oraz przeciwdziałające przemocy w rodzinie, • dokładny harmonogram zajęć, tj. tematyka szkolenia, miejsce, termin, czas trwania, lista prowadzących, do ustalenia z odpowiednią firmą szkoleniową.	Przewodniczący GKRPA, GKRPA, Wójt Gminy Łęczyca

2	Stosowanie działań edukacyjno-informacyjnych wśród młodzieży szkół podstawowych i klas gimnazjalnych przeciwdziałających narastającemu zjawisku spożywania napojów alkoholowych i tytoniowych wśród dzieci i młodzieży, m.in.: w Szkole Podstawowej w Błoniu - udział w Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł"; - "Żyję zdrowo – nałogom mówię nie!" przeprowadzenie cyklu zajęć z uczniami klas IV – VIII na temat zapobiegania kontaktom związanym z zażywaniem szkodliwych substancji; - „Być asertywnym" : wzmacnianie zachowań asertywnych w formie warsztatów dla uczniów kl. V – VIII; - „Agresji mówię nie" – warsztaty dla uczniów klas IV – VIII – spotkania z przedstawicielami służb mundurowych - „Bieg po zdrowie" – profilaktyka antytytoniowa dla uczniów klasy IV w Szkole Podstawowej w Leźnicy Małej: - udział w realizacji działań Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł"; - warsztaty dla klas V – VI „Różne perspektywy"; w Szkole Podstawowej w Siedlcu - „Z rodziną bezpiecznie" - spotkanie rodzin w ramach Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł"; w Samorządowej Szkole Podstawowej im. Władysława Łokietka w Topoli Królewskiej: - udział w Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł"; - prowadzenie zajęć przez pedagoga szkolnego/wychowawców z naciskiem na tematykę profilaktyki dopalaczy, alkoholu, narkomanii i palenia papierosów; - konkurs plastyczny „Pomagam innym" w Szkole Podstawowej w Wilczkowicach Górnych - realizacja zadań Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł"; - „Dzień Bezpieczeństwa" - zajęcia dotyczące zapobiegania kontaktów z alkoholem, papierosami, narkotykami i lekami;	• profilaktyczną działalnością edukacyjno-informacyjną (w tym zakup literatury z zakresu profilaktyki uzależnień i spektakle teatralne profilaktyczno-edukacyjne) należy objąć przede wszystkim młodzież klas starszych szkół podstawowych oraz w miarę możliwości ich rodziców i opiekunów, • w problematyce edukacyjno-informacyjnej należy wyeksponować: - zjawisko szerzenia się spożywania, a nawet nadużywania napojów alkoholowych (szczególnie piwa), palenia wyrobów tytoniowych wśród dzieci i młodzieży, - szkodliwy wpływ napojów alkoholowych, środków psychoaktywnych na styl życia, zdrowie, rozwój psychofizyczny i wyniki w nauce młodych ludzi, • wdrażając w/w założenia można wykorzystać: - projekcje audiowizualne, - pogadanki, prelekcje, - spektakle teatralne, czy inne imprezy eksponujące tematykę z zakresu profilaktyki uzależnień i promujące trzeźwy tryb życia, - poradnictwo specjalistyczne (psychologa, pedagoga, terapeuty d/s. uzależnień).	Dyrektorzy szkół podstawowych, Pedagodzy szkolni, Wychowawcy, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Pielęgniarki środowiskowe, Stowarzyszenia, Artyści.
3	Realizowanie programów profilaktycznych w szkołach podstawowych adresowanych również do osób dorosłych (np. rodziców) m.in.:	- prowadzenie działalności profilaktyczno-edukacyjnej z młodzieżą należy powierzyć nauczycielom, bądź innym osobom z profesjonalnym przygotowaniem, - należy korzystać z możliwości zakupu publikacji merytorycznych,	Kierownik Referatu Oświaty, Dyrektorzy szkół,

	w Szkole Podstawowej w Błoniu: - udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł"; - "Nie pal przy mnie proszę" – Program Profilaktyki Palenia Tytoniu dla uczniów kl. I-III; - „Bieg po zdrowie" - program Profilaktyki Palenia Tytoniu dla uczniów kl. VI; - „Żyję zdrowo – nałogom mówię nie" w Szkole Podstawowej w Leźnicy Małej: - udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł"; w Szkole Podstawowej w Siedlcu: - udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł"; w Samorządowej Szkole Podstawowej im. Władysława Łokietka w Topoli Królewskiej: - udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł"; - "Nie pal przy mnie proszę" – Program Profilaktyki Palenia Tytoniu dla uczniów kl. IV-VIII; - "Znajdź właściwe rozwiązanie" - Program Profilaktyki Palenia Tytoniu dla uczniów kl. IV - VIII; - „Bieg po zdrowie" - program Profilaktyki Antytytoniowej Edukacji Zdrowotnej dla uczniów kl. IV; - szkolenie dla rodziców i nauczycieli „Jak wychowywać dziecko?" - doskonalenie kompetencji emocjonalno – wychowawczych, w tym poruszono profilaktykę używania środków psychoaktywnych; w Szkole Podstawowej w Wilczkowicach Górnych: - udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł";	- opracowanie i przyjęcie szczegółowych scenariuszy konkursów klasowych i międzyklasowych uwzględniających tematykę profilaktyki uzależnień, zakup nagród, - należy zgłaszać Gminę do udziału w kampaniach promujących trzeźwy styl życia prowadzonych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, lub inne instytucje bądź stowarzyszenia.	Pracownik prowadzący sprawy profilaktyki
4	Przeprowadzanie konkursów na temat profilaktyki uzależnień m.in. w ramach imprez sportowych międzyszkolnych organizowanych przez szkoły podstawowe i gimnazjum na terenie gminy Łęczyca lub we współpracy z innymi gminami	- ustalenie kalendarza przewidywanych imprez sportowych oraz wytypowanie szkół do uczestnictwa w nich, - opracowanie i przyjęcie szczegółowych scenariuszy konkursów uwzględniając tematykę profilaktyki uzależnień, zakup nagród dla szkół uczestniczących w konkursach.	Kierownik Referatu Oświaty, Dyrektorzy szkół.
5	Udział dzieci i młodzieży w Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł" organizowanej przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych oraz Fundację „Trzeźwy Umysł" z Poznania, ul. Murna 3, 61-771 Poznań, nad którą honorowy patronat sprawują Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki RP.	- uczestnictwo dzieci szkół podstawowych i młodzieży z klas gimnazjalnych w konkursach zaproponowanych przez organizatorów Kampanii, - zakup pakietu materiałów promujących Kampanię, - finansowanie organizowanych przez szkoły konkursów towarzyszących Kampanii.	Wójt Gminy Łęczyca, Pracownik prowadzący sprawy profilaktyki, Kierownik Referatu Oświaty, Dyrektorzy szkół, Nauczyciele.

6	Opracowanie raportu – Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych.	Badania obejmujące podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi . Badania te będą stanowiły bazę do opracowania programów profilaktycznych – przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii itp.	Wójt Gminy Łęczyca, Pracownik prowadzący sprawy profilaktyki.
7	Zorganizowanie szkolenia / spotkania informacyjnego z właścicielami punktów sprzedaży napojów alkoholowych z terenu Gminy Łęczyca na temat przepisów regulujących wydawanie i cofanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	Wskazanie do przeprowadzenia szkolenia / spotkania informacyjnego: stwierdzenie nieznajomości przez sprzedawców Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi: Cel spotkania – edukacja sprzedawców w zakresie: - wydawania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz przyczyny cofania lub wygasania zezwoleń, - przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych, - przestrzegania terminów wnoszenia opłat za zezwolenia z tytułu prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych, - ewentualnie przekazywanie wniosków i uwag z kontroli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.	Wójt Gminy Łęczyca, Pracownik Gminy odpowiedzialny za wydawanie i cofanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, Przewodniczący GKRPA.
8	Prowadzenie – zgodnie z art..18 ust.8 i art. 18³ Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., Poz.487) - kontroli placówek sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Łęczyca w przedmiocie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	- kontrole należy skoncentrować głównie na przestrzeganiu zasad i rygorów obowiązujących przy sprzedaży napojów alkoholowych określonych w artykułach 15 i 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, - wyniki kontroli placówek handlowych powinny być wykorzystywane przy wydawaniu lub cofaniu zezwoleń na prowadzenie handlu napojami alkoholowymi, - przesyłanie placówkom handlowym materiałów: broszur, ulotek i plakatów oraz zobowiązywanie sprzedawców o wyeksponowanie ich w widocznych dla klientów miejscach.	Wójt Gminy Łęczyca, Pracownik Gminy odpowiedzialny za wydawanie i cofanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, Członkowie GKRPA – imiennie upoważnieni przez Wójta.
9	Współdziałanie i w razie konieczności udzielanie pomocy finansowej instytucjom lub stowarzyszeniom realizującym zadania gminy w zakresie zwalczania alkoholizmu i przemocy w rodzinie, np.: - Poradni Leczenia Uzależnień w Łęczycy, - Komendzie Powiatowej Policji w Łęczycy, - kuratorom przy SR w Łęczycy, - GOPS w Łęczycy,	- zatwierdzanie przewidzianych prawem porozumień dotyczących sposobu wykonania oraz finansowania zadań, - wspieranie działań informacyjno-edukacyjno-terapeutycznych, - zakup literatury z zakresu profilaktyki uzależnień.	Przewodniczący GKRPA, Sekretarz GKRPA, Skarbnik Gminy.
10	Podejmowanie i wykonywanie czynności	- wzywanie na posiedzenie komisji osób	GKRPA,

	zmierzających do zastosowania wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówkach lecznictwa odwykowego niestacjonarnych lub stacjonarnych.	nadużywających alkohol i podejmowanie prób rozwiązywania ich problemów, - w przypadku podejrzenia wystąpienia u tych osób objawów uzależnienia kierowanie ich na badanie przez biegłych w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia, - sporządzanie wniosków do Sądu o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu lub podejrzanej o uzależnienia obowiązku leczenia odwykowego.	Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy.
11	Prowadzenie i rozwijanie działań psychoterapeutycznych w leczeniu osób uzależnionych od alkohol	Intensyfikowanie działań w kierunku szerszego stosowania w leczeniu osób uzależnionych psychoterapii indywidualnej i grupowej.	Poradnia Leczenia Uzależnień w Łęczycy
12	Prowadzenie punktu konsultacyjnego – adresowanego do osób uzależnionych i współuzależnionych, uczestników aktów przemocy w rodzinie, oraz zagrożonych uzależnieniami lub przemocą.	Terapeuta ds. uzależnień poprzez kontakt indywidualny w pomieszczeniu GOPS (w terminie i czasie zapewniającym łatwy dostęp i możliwość prowadzenia rozmów w atmosferze poufności): - informuje osoby uzależnione o możliwościach podjęcia leczenia w placówkach terapii uzależnień, - motywuje osoby uzależnione i współuzależnione do podjęcia leczenia w tych placówkach, - udziela wsparcia pacjentom po zakończonym leczeniu odwykowym, - współdziała z grupami wsparcia, np. z grupą Anonimowych Alkoholików, - prowadzi poradnictwo i interwencję w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - wobec sprawców i ofiar przemocy, - udziela informacji o miejscach, gdzie członkowie rodzin (ofiary przemocy) mogą uzyskać schronienie, pomoc materialną itp.	Pracownik prowadzący sprawy profilaktyki, GOPS, Terapeuta ds. uzależnień.
13	Podnoszenie poziomu świadomości społeczeństwa Gminy Łęczyca na temat problemów związanych ze spożywaniem napojów alkoholowych i tytoniowych	Rozprowadzanie ulotek i plakatów wśród lokalnej społeczności.	GKRPA
14	Za udział w posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przewodniczący, zastępca przewodniczącego i sekretarz GKRPA otrzymują wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości 150,00 zł brutto, natomiast członkowie GKRPA otrzymują wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości 120,00 zł brutto.	Wynagrodzenie ryczałtowe nie przysługuje w razie nieobecności na posiedzeniu członków Komisji.	Przewodniczący GKRPA, Sekretarz GKRPA

IV. Monitorowanie realizacji Programu

Wójt Gminy Łęczyca sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celu wyznaczonego w przedmiotowym Programie.

V. Zasady finansowania Programu

Finansowanie Programu będzie dokonywane ze środków własnych Gminy Łęczyca uzyskanych z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zakłada się, iż w 2019 roku z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych kwota powinna wynosić około 70.000,00 zł. Środki te zostaną przekazane do Rozdz. 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4^1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1989 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2018r., poz. 2137) prowadzenie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują:

1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą,

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13^1 i 15 ustawy o występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

6) Wspieranie zatrudnienie socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Ww. zadania realizowane są w oparciu o corocznie uchwalany gminny program profilaktyki rozwiazywania problemów alkoholowych – art. 4^1 ust. 2 wyżej cytowanej ustawy.